

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul Național de Comerț al ASEM

Aprob:

Directorul Colegiului Național de Comerț al ASEM

Bădurin-Furculița C.

2023

Curriculumul stagiului de practică

P.02.O.025 Practica de inițiere în specialitate

Programul de formare profesională tehnică: 101510 **Turism**

Calificarea: 422106 **Agent de turism (calificare medie)**

Numărul de credite - 4

Aprobat:

La ședința **Consiliului metodic – științific** al Colegiului Național de Comerț al ASEM,
proces – verbal nr. 05 din 12 mai 2023

Director adjunct pentru instruire și educație Rotaru Irina

La ședința catedrei "**Economie, Turism, Servicii**",

proces verbal nr. 04 din 4 aprilie 2023

Șef catedră Patrașcu Dorina

Autori:

Aliona Gonța, grad didactic unu, magistru în științe economice, Colegiului Național de Comerț al Academiei de Studii Economice din Moldova

Moțoc Natalia, grad didactic unu, magistru în științe economice, Colegiului Național de Comerț al Academiei de Studii Economice din Moldova

Bejan Viorica, grad didactic doi, master în servicii publice, Colegiului Național de Comerț al Academiei de Studii Economice din Moldova

Recenzenți:

1. SRL "STIL TUR", director Sava Elena
2. SRL "ILIS TUR", director Ciobanu Svetlana

Cuprinsul

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională.....	5
III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică.....	6
IV. Administrarea stagiului de practică	6
V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică	6
VI. Sugestiile metodologice.....	9
VII. Sugestiile de evaluare a stagiului de practică	10
VIII. Cerințele față de locurile de practică.....	11
IX. Resursele didactice recomandate elevilor	11

I. Preliminarii

Practica de inițiere în specialitate se efectuează în conformitate cu planul de studii la programul de formare profesională tehnică 101510 „Turism” și constituie parte integrantă obligatorie a procesului educațional, prezentând o formă specială de pregătire profesională a elevilor, de aprofundare a cunoștințelor lor teoretice și de aplicare a acestora în practică.

Stagiul de practică de inițiere în specialitate se va desfășura în cadrul instituției de învățământ conform planului de învățământ în săli de clasă sub supravegherea strictă a coordonatorului de practică și va include vizite și excursii tematice specificate în curriculum. Practica se va desfășura pe o perioadă de 4 săptămâni în semestrul II, conform graficului de practică stabilit la nivel de unitate de învățământ. O săptămâna de practică cuprinde 5 zile lucrătoare a câte 6 ore pe zi. Practica de inițiere în specialitate reprezintă un suport de studiu, fiind menită să ajute elevii să însușească cunoștințe și abilități de care au nevoie în profesia aleasă.

Valoarea formativă a stagiului de practică de inițiere în specialitate constă în:

- *Dezvoltarea competențelor de analiză a datelor cu caracter turistic, a actelor legislative, a site-urilor oficiale, a materialelor colectate pe parcursul vizitelor și excursiilor tematice;*
- *Crearea unui glosar de termeni specifici activității turistice în baza studierii literaturii de specialitate, a actelor normative și a altor surse recomandate;*
- *Formarea aptitudinilor pentru aplicarea formelor de comunicare corecte în diverse contexte și adaptarea propriei comunicări la cerințele situaționale;*
- *Gestionarea cu informația privitor la resursele turistice interne și internaționale în vederea informării corecte a turiștilor;*
- *Percepția informației geografico-turistice referitoare la regiunile turistice de importanță turistică mondială;*
- *Crearea unei opinii proprii asupra valorii potențialului antropic și natural al Republicii Moldova;*
- *Descrierea potențialului muzeistic al Republicii Moldova;*
- *Conștientizarea valorii culturale a fiecărei regiuni turistice regăsite pe teritoriul Republicii Moldova.*
- *Formarea aptitudinilor practice privind organizarea materialului și structurarea acestuia pe modulele propuse.*

Pentru realizarea sarcinilor și unităților de conținut din cadrul instruirii practice de inițiere în specialitate se va ține cont următoarele unități de curs:

S.01.O.017 Geografia turismului

S.02.O.018 Patrimoniul turistic național

G.02.O.002 Bazele comunicării

Aceste unități de curs vor servi drept bază teoretică și practică pentru formarea competențelor specifice practicii de inițiere în specialitate.

II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Importanța studierii P.02.O.025 *Practicii de inițiere în specialitate* constă în consolidarea și sistematizarea competențelor formate în baza unităților de curs S.01.O.017 **Geografia turismului**, S.02.O.018 **Patrimoniul turistic național**, G.02.O.002 **Bazele comunicării**, fiind discipline ce reprezintă componenta de specialitate din planul de formare profesională, precum și dezvoltarea aptitudinilor practice privind analiza potențialului turistic natural și antropic, etnografic, muzeal al Republicii Moldova pe teren.

Sarcinile principale ale Practicii de inițiere în specialitate sunt:

1. Delimitarea și caracterizarea potențialului turistic al regiunilor turistice mondiale.
2. Aplicarea competențelor specifice de specialitate în descrierea regiunii de nord, centru și sud a Republicii Moldova prin valorificarea potențialului antropic și natural existent.
4. Realizarea concluziilor în urma vizitelor și a excursiilor realizate pe parcursul practicii de inițiere în specialitate.
5. Dezvoltarea capacităților de reflectare a materialului teoretic în realizarea și formularea corectă a concluziilor aferente modulelor și a expunerii activităților practice realizate.

Scopul practicii este de a ajuta viitorii agenți de turism să utilizeze cunoștințele teoretice și practice obținute la unitățile de curs de specialitate pentru aplicare în activitatea independentă în cadrul agențiilor de turism, de a informa corect și la nivel profesionist potențialii și actualii consumatori cu destinațiile turistice ce pot fi vizitate în Republica Moldova precum și a contribui la promovarea turismului receptor și emițător, dar și de a acumula abilități de comunicare corectă și profesională cu viitorii clienți. De asemenea orice angajat al unei agenții de turism trebuie să cunoască politicile statului în domeniul turismului, datele statistice privind destinațiile turistice preferate de turiștii moldoveni la fel și valoarea culturală a regiunilor țării, pentru a putea activa și realiza cât mai corect sarcinile și atribuțiile funcționale din fișa de post al unui agent de turism. Toate acestea vor fi dezvoltate prin activități practice concrete pe parcursul stagiului de practică și vor servi drept bază pentru desfășurarea stagiilor de practică tehnologică I.

III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică

CS1. Cunoașterea normelor etice și normelor de comportament în vederea respectării lor la locul de muncă.

CS2. Identificarea și elaborarea trăsăturilor specifice eticii profesionale și codului comunicării eficiente pentru un agent de turism.

CS3. Delimitarea și caracterizarea potențialului turistic al regiunilor turistice mondiale;

CS4. Identificarea și descrierea potențialului muzeistic, gastronomic al Republicii Moldova.

CS5. Cunoașterea și valorificarea resurselor turistice naturale și antropice ale regiunilor de Nord, Centru și Sud a Republicii Moldova.

CS6. Studiarea și prezentarea resurselor etnografice a regiunilor Nord, Centru și Sud a Republicii Moldova.

IV. Administrarea stagiului de practică

Codul stagiului de practică	Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
P.02.O.025	Practica de inițiere în specialitate	II	4	120	mai-iunie	Media notelor curente a stagiului de practică	4

V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică

Unitățile de competență	Unitățile de conținut	Produsele de studiat și elaborat
I. Codul comunicării eficiente și activitatea turistică		
UC1. <i>Precizarea principiilor de etică profesională și identificarea normelor etice la locul de muncă</i> UC2. <i>Cunoașterea disciplinei în muncă și păstrarea secretului de serviciu</i>	1. Cunoașterea specificului eticii comunicării în turism. 2. Determinarea imaginii personale și manierei conduitei la locul de muncă. 3. Identificarea reușitei și erorilor în relațiile interumane la locul de muncă (agent de turism și clienți). 4. Specificarea factorilor și formelor care influențează climatul de muncă într-o agenție de turism. 5. Determinarea specificului secretului de serviciu și importanța nedivulgării lui.	1. Enumerarea atributelor în jurul cărora se concentrează etica în turism. Studiul de caz 2. Tabel de prezentare a elementelor definitorii ale imaginii personale în domeniul turismului. 3. Identificarea reușitelor și erorilor care apar în relațiile interumane. Studiul de caz 4. Enumerarea factorilor și caracterizarea formelor ale climatului de muncă prezentate într-un tabel. 5. Studiul de caz cu prezentarea informației referitor la secretul de serviciu și riscurile divulgării secretelor de serviciu. 6. Tabel cu normele etice și normele de comportament identificate într-o relație profesională eficientă.

	6. Enumerarea normelor etice la locul de muncă și normelor de comportament într-o agenție de turism.	Studiul de caz.
II. Geografia resurselor turistice mondiale de mare interes turistic		
UC3.1. <i>Identificarea și descrierea atractivității resurselor turistice de importanță mondială</i>	1. Lucrul cu glosarul de termeni specifici geografiei turismului. 2. Delimitarea „Zonelor fierbinți” de pe Terra și influența lor asupra circulației turistice. 3. Identificarea varietății reliefului - resursa peisagistică atractivă în activitatea turistică. 4. Cunoașterea ariilor naturale protejate de mare interes turistic. 5. Delimitarea varietății și importanței a potențialului antropic mondial atractiv în domeniul turismului.	1. Elaborarea unor aritmografe cu termeni specifici profesiei. 2. Localizarea pe harta de contur a unor ”zone fierbinți” de pe Terra. 3. Tabel cu caracterizarea tipurilor de relief și determinarea atractivității turistice a unor destinații turistice. 4. Descrierea unor arii naturale protejate și influența lor în dezvoltarea ecoturismului. 5. Elaborarea unor descrieri de apreciere a resurselor antropice mondiale de mare interes turistic. Realizarea unor clasificări. Investigarea.
III. Geografia regiunilor turistice de importanță mondială		
UC3.2. <i>Delimitarea și descrierea atractivității regiunilor turistice de importanță mondială</i>	1. Identificarea atractivității turistice a potențialului natural și antropic al principalelor regiuni turistice din Moldova și Europa. 2. Delimitarea atractivității potențialului turistic al regiunilor majore din America de Nord, Centrală, de Sud. 3. Delimitarea atractivității potențialului turistic a regiunilor de importanță turistică din Asia. 4. Identificarea regiunilor de turism intens din Africa, Australia și Oceania.	1. Localizarea pe hărțile tematice a destinațiilor turistice renumite din regiuni. 2. Elaborarea proiectelor cu privire la prezentarea diferitor destinații turistice de pe glob. 3. Prezentarea proiectelor alcătuite după reperele cerute despre regiunile turistice. 4. Completarea hărților de contur cu informație turistică.
IV. Potențialul turistic al regiunii de Nord a Republicii Moldova		
UC4. <i>Cunoașterea și valorificarea resurselor turistice, etnografice, gastronomice, muzeistice din regiunea de</i>	1. Descrierea resurselor naturale turistice din regiunea de Nord a Republicii Moldova. 2. Descrierea resurselor antropice turistice din regiunea de Nord a Republicii Moldova. 3. Descrierea elementelor portului popular din regiunea de Nord a Republicii Moldova.	1. Identificarea, descrierea și prezentarea unui set de poze a resurselor naturale din regiunea de Nord a Republicii Moldova. 2. Identificarea, descrierea și prezentarea unui set de poze a resurselor antropice din regiunea de Nord a Republicii Moldova 3. Tabel cu caracterizarea resurselor turistice etnografice: - tradiții și obiceiuri specifice regiunii;

Nord a Republicii Moldova	4. Identificarea tradițiilor și obiceiurile specifice regiunii de Nord a Republicii Moldova. (tradiții culinare, sărbători, datini)	- meșteșuguri tradiționale; - specificul portului popular național din regiunea de Nord a Republicii Moldova. - specificul tradițiilor gastronomice din regiune. Lista cu obiective turistice, poze, imagini grafice specifice regiunii. Lucrul cu harta de contur. Vizitarea unor muzee de pe teritoriul Republicii Moldova și prezentarea acestora. Excursie într-o zonă turistică din regiunea de Nord a Republicii Moldova.
V. Potențialul turistic al regiunii de Centru a Republicii Moldova		
UC4. Cunoașterea și valorificarea resurselor turistice, etnografice, gastronomice, muzeistice din regiunea de Centru a Republicii Moldova	1.Descrierea resurselor naturale turistice din regiunea de Centru a Republicii Moldova. 2. Descrierea resurselor antropice turistice din regiunea de Centru a Republicii Moldova 3. Descrierea elementelor portului popular din regiunea de Centru a Republicii Moldova. 4. Identificarea tradițiilor și obiceiurile specifice regiunii de Centru a Republicii Moldova. (tradiții culinare, sărbători, datini)	1. Identificarea și descrierea resurselor naturale turistice din regiunea de Centru a Republicii Moldova 2. Prezentarea resurselor antropice turistice regăsite în regiunea de Centru a Republicii Moldova 3. Tabel cu caracterizarea resursele turistice etnografice: - tradiții și obiceiuri specifice regiunii de Centru a Republicii Moldova; - meșteșuguri tradiționale regiunii de Centru a Republicii Moldova; - specificul portului popular național al regiunii de Centru a Republicii Moldova. - specificul tradițiilor gastronomice din regiune. Lista cu obiective turistice, poze, imagini grafice specifice regiunii. Lucrul cu harta de contur. Vizitarea unor muzee de pe teritoriul Republicii Moldova și prezentarea acestora. Excursie într-o zonă turistică din regiunea de Centru a Republicii Moldova.
VI. Potențialul turistic al regiunii de Sud a Republicii Moldova		
UC4. Cunoașterea și valorificarea resurselor turistice, etnografice, gastronomice, muzeistice din regiunea de Sud a	1.Descrierea resurselor naturale turistice din regiunea de Sud a Republicii Moldova. 2. Descrierea resurselor antropice turistice din regiunea de Sud a Republicii Moldova 3.Descrierea elementelor portului popular din regiunea de Sud a Republicii Moldova 4. Identificarea tradițiilor și	1. Enumerarea și identificarea a resurselor naturale și antropice ce pot fi vizitate în regiunea de Sud a Republicii Moldova. 2.Descrierea resurselor turistice etnografice: -tradiții și obiceiuri specifice regiunii de Sud; -meșteșuguri tradiționale; -specificul portului popular național al regiunii de Sud a Republicii Moldova. -specificul tradițiilor gastronomice din regiune. Lucrul cu harta de contur.

Republicii Moldova	obiceiurile specifice regiunii de Sud a Republicii Moldova. (tradiții culinare, sărbători, datini)	Vizitarea unor muzee de pe teritoriul Republicii Moldova și prezentarea acestora. Excursie într-o zonă turistică din regiunea de Sud a Republicii Moldova
---------------------------	---	--

Repartizarea orientativă a orelor pe unitățile de învățare

Nr. d/o	Unitățile de învățare	Nr. zile	Nr. de ore
1.	Codul comunicării eficiente și activitatea turistică	3	20
2.	Geografia resurselor turistice mondiale de mare interes turistic	3	20
3.	Geografia regiunilor turistice de importanță mondială	4	20
4.	Potențialul turistic al regiunii de Nord a Republicii Moldova	3	20
5.	Potențialul turistic al regiunii de Centru a Republicii Moldova	4	20
6.	Potențialul turistic al regiunii de Sud a Republicii Moldova	3	20
Total		20	120

VI. Sugestiile metodologice

Înainte de începerea practicii, coordonatorul din partea instituției de învățământ efectuează instructajul practicii prin consilierea elevilor, făcându-le cunoștință cu scopul și sarcinile practicii, durata și cerințele principale, completarea caietului de practică, ieșirile pe teren precum și cu modalitățile de evaluare.

Funcțiile conducătorului de practică de la catedră are următoarele responsabilități:

- Familiarizează elevii cu instructajul cu privire la tehnica securității până la desfășurarea practicii.
- Respectă orarul practicii, coordonează nivelul îndeplinirii sarcinilor, acordă consultații.
- Asigură cu material didactic, metodic, pentru realizarea stagiului de practică.
- Conduce, ghidează elevii în excursiile pe teren.

Elevul-practicant are dreptul:

- să cunoască obiectivele stagiului de practică și modalitățile de realizare.
- să se implice activ în elaborarea unui program individual de activitate în dependență de nevoile de formare profesională.
- să beneficieze de condiții corespunzătoare la locul de desfășurare a stagiului de practică (resurse materiale, informaționale etc.)
- să beneficieze de ajutor metodic și îndrumare de către organizatorul de practică.

- să beneficieze de prelungirea termenului de realizare a practicii de inițiere în specialitate în cazul în care se invocă motive întemeiate ce au creat impedimente în realizarea prevederilor actualului regulament. În acest caz elevul-practicant va solicita, printr-un demers adresat directorului, pentru încadrarea repetată la stagiul de practică, ținându-se cont de posibilitățile desfășurării acesteia.

Elevul-practicant este obligat:

- să efectueze stagiul de practică în strictă conformitate cu prevederile documentelor reglatorii ale acestei activități, realizând obiectivele în limitele termenului stabilit.
- să execute dispozițiile și recomandările conducătorului stagiului de practică.
- să respecte regulamentul de organizare internă și condițiile de securitate a muncii, conform cerințelor specifice.

VII. Sugestiile de evaluare a stagiului de practică

Instrumentele de lucru ale elevului

Pentru buna desfășurare a activității, pentru consolidarea cunoștințelor și formarea competențelor vizate au fost elaborate o serie de instrumente de lucru, în care se găsesc activități ce pregătesc elevii în vederea evaluării competențelor. Evaluarea elevilor în cadrul practicii de inițiere în specialitate va fi realizată sistematic de către conducătorul stagiului de practică, iar numărul de note acumulate nu va fi mai mic decât numărul de săptămâni de practică. Stagiul de practică de inițiere în specialitate conform metodologiei de evaluare, se finalizează cu media tuturor notelor acumulate pe parcursul a 4 săptămâni, ce constituie nota stagiului de practică.

Elevii vor lucra în caietul de sarcini practice/raport/agendă de formare profesională unde vor fi completate sarcini în baza unor observări făcute de către elevi pe teren în cadrul excursiilor, ori materialelor auditiv-ilustrative, utilizate în cadrul lecțiilor. La fel vor fi utilizate:

Fișele de documentare – unde se vor reactualiza cunoștințele teoretice specifice modulelor;

Studiul de caz – care constă în descrierea unui eveniment (prin text, imagine, înregistrare electronică) care se referă la o situație reală. Apoi urmează o serie de instrucțiuni care va determina, ca observatorul, să analizeze situația, să tragă concluzii, să ia decizii, sau să sugereze modalitatea de acțiune.

Proiectul - vor putea realiza individual sau în grup de colegi și vă oferi posibilitatea de a demonstra inițiativă personală, cadrul didactic vă poate asigura îndrumare și sprijin, prin alegerea temei, eventual o scurtă informare, ca bază a investigării.

Raportul/Portofoliu/Agenda de formare profesională - este o colecție reprezentativă de materiale din timpul activității elevului, realizată de-a lungul perioadei de instruire, pentru a

demonstra că au fost îndeplinite o serie de cerințe, ori cele mai bune realizări de care a fost capabili.

Metodele didactice propuse au în vedere diferitele stiluri de învățare, respectă principiile educației centrate pe elevi, sunt interactive și bazate pe cunoașterea directă a realității.

Aceste materiale constituie dovezi suplimentare pentru portofoliul de practică.

VIII. Cerințele față de locurile de practică

Practica de inițiere în specialitate va avea loc atât în cabinetele instituției, care trebuie să fie dotate cu tehnică digitală: (calculator/laptop, proiector, ecran, conectare la internet), dar și vizite pe teren, ce presupun studierea potențialului turistic natural și antropic pe teritoriul țării noastre.

Elevii vor:

- desfășura activității de cercetare cu înregistrări în caietele de sarcini, în conformitate cu pregătirea și instruirea primită din partea coordonatorului practicii;
- evita zonele de restricție sau a locurilor ce nu permit accesul elevilor;
- respecta semnalizarea de securitate și/sau sănătate utilizată la locul de desfășurare a stagiului de practică;
- comunica imediat conducătorului stagiului de practică orice situație care se consideră un pericol;
- avea un comportament adecvat în locurile de desfășurare a stagiului de practică.

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul unde poate fi consultată/accesată/procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	S.Florea „Potențialul turistic al Republicii Moldova”, Editura Labirint, Chișinău, 2005	Bibliotecă	10
2.	Bolocan Dumitru. ”Geografia turismului”. Chișinău, Editura ”Universul”, 2010.	Biblioteca CNC al ASEM	1 manual la 7 elevi
3.	Dinu Mihaela. ”Geografia turismului”. București, Editura ”Didactica și Pedagogică”, 2004.	Biblioteca	
4.	Gheorghilaș Aurel. ”Geografia turismului”. București, Editura Credis, 2006.	Biblioteca	
5.	Vasile Glavan. ”Geografia turismului”. București, Editura Fundației România de Mîine, 2005.	Biblioteca	
6.	Petru Bacal, Iacob Cocoș. ”Geografia turismului”. Chișinău, Editura ASEM, 2012.	Biblioteca CNC al ASEM	1 manual la 20 elevi
7.	Elena Turcov „Coordonarea Turismului”, Editura ASEM, 2005	Bibliotecă	5

8.	Sochircă V, Bejan Iu., „Resurse turistice”, Chișinău, Editura CEP USM, 2011	Biblioteca	5
9.	„Patrimoniul cultural al Republicii Moldova: de la realitate la necesitate”, Editura ”Continental Grup SRL”, Chișinău, 2011	Biblioteca	2
10.	„Monumente de istorie și cultură din Republica Moldova”, Editura „Știința”, Chișinău, 1993	Biblioteca	2
11.	Ploșniță Elena, Ocrotirea patrimoniului cultural în Basarabia, Chișinău, 2003	Biblioteca	2
12.	Aurelia-Felicia Stăncioiu „Dicționar de terminologie turistică,, 1999	Biblioteca	5
13.	Dorin Viorica-Bella. Etica și comunicare profesională. Editura CD PRESS, 2018.	Biblioteca CNC al ASEM, ASEM	
14.	Legii Nr.352 cu privire la organizarea și desfășurarea activității turistice din 24.11.2006 și a altor acte legislative ce reglementează activitatea turistică din Republica Moldova	lex.justice.md	Nelimitat
15.	Internet: http://www.unibuc.ro/prof/ene_m/docs/2014/noi/05_11_38_051_Geografia_Turismului.pdf ; http://www.ase.md/files/catedre/geo/bacal_geo_turism.pdf ; http://dspace.usarb.md:8080/jspui/bitstream/123456789/1254/1/buga.pdf	Sala de calculatoare CNC al ASEM	